

Zoper te mnogoštevilne napake, zoper to sramotno oskrumbo sv. zakona se je slednjič od zgoraj iskalo sredstva; prenovitelj človeške dostojnosti in dopolnitelj Mozesove postave je obračal svojo skrb tudi na sv. zakon. On sam je počastil ženitovanje v Kani Galilejski s svojo navzočnostjo, in tam je storil svoj prvi čudež. S tem so se človeške zaročitve vnovič posvečevale. Potem je dal zakonu svojo prvotno svetost, karajoč navade judov, ki so bili vdomačili mnogoženstvo in razdružljivost zakona, in ukazajoč, da nihče ne sme ločiti, kar je Bog združil z nerazdružljivo vezjo. In ko je odstranil ovire, kazoče se vsled Mozajičnih naredeb, zapovedal je kot vrhovni zakonodajatelj: „Jaz pa vam povem, kdor se od svoje žene loči iz nečiste strasti, in drugo vzame, on prelomi zakon; in kdor ločeno ženo vzame, prelomi zakon“. Matej XIX. 9. Kar pa je po Božji volji o sv. zakonu določeno bilo, to so učili tudi apostoli, oznanovaleci Božje postave, še natančneje po svojih spisih in besedah. Apostoli so nam izročili nauk, ki so ga cerkveni očetje, cerkveni zbori in podedovana vera cele Cerkve vedno učili; da je namreč gosp. Kristus povzdignil zakon med zakramente in da je on včini, da zamorejo zakonski ljudje okrepčani z Božjo milostjo vsled Kristusovih zaslug k svetosti dospeti; da je naravno ljubezen moža in ženi poveljeval v ljubezni do Boga in jo tako popolneje storil, po svojem zgledu kot ženinu svete Cerkve. Sv. Pavel piše Efežanom: „Vi možje, ljubite svoje žene, kakor je Kristus svojo Cerkev ljubil in se zanjo žrtvoval, da bi jo posvetil . . . možje naj ljubijo svoje žene, kakor svojo lastno telo . . . kajti nihče ne sovraži svojega mesa, ampak ga goji in redi, kakor Kristus svojo Cerkev. Mi smo udje njegovih kosti. Zato bo mož zapustil očeta in mater in bo ženo k sebi vzel, in oba bosta eno meso. To je velika skrivnost v pogledu na Kristusa in njegovo Cerkev“. Tako so nas apostoli tudi učili, da je po Kristusovi volji zakon nerazdružljiv, kakor je bil iz početka, in da je svet. „Ne jaz, ampak gospod ukazuje zakonskim, da se žena od moža ne sme ločiti, če se pa loči, naj ostane brez moža, ali pa naj se z možem spravi“. In zopet govori: „Žena je na zakon navezana, dokler mož živi; če pa mož vmrje, je zopet prosta.“ Tako je postal zakon velik zakrament, častivreden v vseh rečeh, Bogu dopadljiv, čist, spoštovan, podoba veličastnih reči.

Gospodarske stvari.

Kumare in njihovo pridelovanje rano in pozno.

M. Kumare ali krastavci so zelo priljubljeno sočivje. Ne le črste, ampak tudi kuhane in v jesih ali solno vložene in skisane dajejo jako okusno prikuho k raznim meseninam. Posebno želčna prikuha pa so kumare rano spomladi, ki si jo marsiktera gospodinja za drage denarje od daleč sem naroči in kupuje.

Celo priprosti način, kako si moremo kumar precej rano spomladi tudi brez gnojnih gredic prirediti, je pa tale: Konec meseca marca se položi kumarno seme v tri ali četiri lončke, kateri so bili poprej do polovice z dobro prstjo vrtnico nasuti. Na to prst se nasujejo potem lonci do vrha z vlažnim rezanjem, v katero se prav za prav kumarno seme potekne. Ti lončki se potem postavijo na toplo mesto v kateri koli sobi. Brž ko rastlinice pridejo na dan, se morajo lončki v toplo okno postaviti, da se njezne rastlinice svitlobe in zraka privadijo, kterege je treba večkrat, kedar je toplo, do njih spustiti s tem, da se okno odpre. V vrtni prsti imajo rastlinice v prvem času dosti živeža, če pa so mali lončki že pretesni za močno razkoreninjene rastlinice, se morajo v večje lonce presaditi, kar se s celo prstno kepo najboljšo storiti da. Vendar se mora za to presajanje le topla prst vzeti, ker rastlinice mrzle še niso vajene, in tako lahko konec vzamejo. V začetku majnika ali že konec aprila, se v vrtu na kaki topli in dobro prerahljani gredi luknjice naredé po 70—80 centimetrov vsaksebi in po 30 centimetrov globoke in široke. V vsako teh luknjic se nasuje po korp konjskega gnoja, ki se potem prav trdno potlači in stepta. Ko se ta gnoj prav vgreje, se na njega vsuje po korp dobrega starega komposta, iz kterege se naredi mali griček. Dobro ga je s starim listjem ali s prhnjenim gnojem okoli in okoli obdati, 4—5 centimetrov na debelo. Brž ko postane kompost topel, se mu na vrhu lonček kumarnih rastlinic vsadi in luknja z dobro in rahlo prstjo zopet nasuje in škrinjica, kakoršne imajo za cigare, kateri se je pa zgornje in spodnje dno izbilo, čez povezne in s kosom steklene šipe pokrije. Rastlinice so zdaj, kakor v mali gnojni gredici in se mora z njimi tudi tako postopati. Zoper prehudo solnčno toploto se morajo zasenčiti in frišni pa topli zrak do njih spuščati. Velike mokrote mlade kumare ne prenašajo, vendar pa jim de prav dobro, ako se z mlačno vodo o toplem vremenu, najboljše med 9—10 uro dopoldne, nekoliko rahlo poškopé. Po noči ali o deževnem vremenu se mlade rastlinice s kako desko pokrijejo. Toplota konjskega gnoja pospešuje tudi o slabem in hladnem vremenu rast in če je gredica proti solneu ležeča in topla, že lega sama tudi dosti opravi.

Za pozne kumare pa taka lega gredina ne sodi, ker v poletnih mesecih kumaram prevroče postane in jih rade neke glivice napadejo in rastline zbolé. Poseje se toraj meseca majnika na manj vročem prostoru seme za pozne kumare. Za pozno pridelovanje je posebno sposobna dolga, zelena kumara valjarska ali Ruska kumara, ki je na Ruskem doma. Ta sorta razne vremenske nezgode posebno lahko pretrpi pa tudi rano in obilno rodi. Posebno dobro pa je kumarnim rastlinicam nad tretjim ali četvrtim listkom srce izščipniti, kar se pinciranje po vrtnarskem imenuje. Tako izščipnjene kumare ne poganjajo toliko po-

stranskih izrastkov in so ravno zaradi tega rodovitnejše. Da se od imenovane sorte seme dobi, se morajo prve in najlepše kumare za to puščati, ker ta sorta zaradi debelega mesa veliko časa v zorenje potrebuje. Tri- ali štiriletno seme je za posejanje boljše od jednoletnega. Kumarno seme obdrži kaljivost navadno do 10 let.

Pohlapčovina. Skušnja kaže, da raste pohlapčovinški trs rad v vsaki zemlji, v ilovni, pešeni, lapornati, kameni, po nizkih legah in po bregovih. Spomladi žene navadno 2 tedna pozneje kakor poščip (kar je zaradi mraza posebno važno), jeseni pa je grozdje gotovo 2 tedna pred zrelo, kakor poščipovo; tudi les dozori bolj zaran. Grozdje ima veliko, jagodje debelo, žolto z malimi črnimi pikicami, zaradi česar so mu Nemci ime „Fischtranbe“ dali. Rodi rad vsako leto, tudi v slabih vinskih letih. Če bi se pridelalo poščipovega vina na oralu 4 polovnjake, potem bi se pohlapčovinškega gotovo 8 polovnjakov. Pohlapčovinški tudi črne pike (kraste) tako rade ne škodujejo, kakor drugim trsom. Pohlapčovinško vino se sčisti hitro po vrenji, ter se lahko že zgodaj za staro rabi. Prvo jesen je malo bolj kislo od poščipovega, ali pozneje v letu ga težko od njega razločiš. Pohlapčovinški trs je najbolj okoli sv. Duha pri sv. Juriji na Ščavnici doma.

Veliko tikvinega olja kdor imeti hoče, naj tako tikve (buče) sadi: Napravi se mešanica človečjeka in živinskega gnoja; po ogonih se skopljejo kraj razgonov $\frac{3}{4}$ čevlja globoke jamice, v ktere se dene ena motika gnoja in na gnoj malo zemlje; potem se dene seme ter razkoplje jama in zravnava. Jaz sem sadil pred tako, kakor se navadno tikve sadijo ter pridelal 3—4 pinte (bokale) olja v letu; zdaj pa, ko sadim po zgoraj navedenem, pridelam 12—16 pintov. Ljudje so me imeli že za coprnjaka, ker mi je vsako leto toliko in tako debelih tikvev zrastle. Ako bi vsaj vsi, ki čitajo „Slov. Gospodarja“, tikve tako sadili ter bi pridelal vsak 12 pintov več, potem bi si prigospodarili vsi vsako leto več kakor 30.000 fl., če se računam pint olja po goldinarji. —a—

Krompirja za seme vsake sorte se dobi v Mariboru pri trgovci g. M. Berdaj-su. Tudi grof Attems v Gradcu ga prodava. Piše se: „An die gräfl. Attems-sche Sammenecultur-Station in St. Peter bei Graz; $\frac{1}{2}$ kilo semena velja od 15—30 krajcarjev. Toliko za danes, prihodnjič spregovorimo več o raznih krompirjevih sortah. Kdo ima v Ptuj, Celji itd. krompirjevega semena na prodaj, to nam ni znano.

Sejmovi na Štajerskem 5. aprila Vojnik, sv. Lenart in Marija snežna v Slov. goricah, Središče, Cirkovce, 7. aprila Vransko, Rodin, 9. aprila Dobova, 10. aprila Koprivnica.

Sejmovi na Koroškem 3. aprila Terbiž, 5. aprila Gradišče, 23. aprila Gutštajn, 25. aprila Mautenen.

Dopisi.

Iz Reichenburga. (Sv. misijon) so naši farani si dolgo želeli, zlasti, ker je skoraj pri vseh sosednih farah uže bil. Sedanji č. g. župnik Franc Walter so sprevideli potrebo sv. misijona, zatoraj so povabili č. očetje jezuiti, naj bi tudi pri nas sv. misijon opravili, in res, č. očetje jezuiti od Andreja na Koroškem so uslišali prošnjo župnikovo in so prišli 28. svečana t. l. v ta namen v Reichenburg in 29. svečana začeli sv. misijon. Dasi-ravno je bilo nekoliko sovražnikov, kateri tega niso želeli, vendar vkljub vsemu sovraštvu in nasprotovanju se je sv. misijon sijajno opravljal; toliko ljudstva vsaki dan zaporedoma celih 11 dni še Reichenburg ni videl, kakor ravno ta čas. Naša fara je ena izmed najtežavnih in najrazprostronejših naše škofije; po 2, 3, nekateri celo po 4 ure imajo do farne cerkve in vendar vkljub vsej težavnosti so uže zjutraj ob 4. uri ljudje od vseh krajev v cerkev dohajali. Vse se je vršilo v najlepšem redu, vreme je bilo ves ta čas prijetno; nobene neprijetnosti ni bilo, tako, da lahko rečemo, hvala Bogu za ta čas sv. misijona. Č. očetje jezuiti pa so tudi svoje delo izvrstno vodili, zatoraj je vernih prihajalo toliko, da se je res čuditi; čez 5000 je bilo obhajanih. Vsaki stan je imel odločen čas za nauk, spoved in sv. obhajilo, pridre sploh so bile za vse skup, tako, da je marsikteri s solznimi očmi rekel: „hvala Bogu, zdaj je res k nam prišel Bog s svojim blagoslovom.“ Č. gg. spovednikov je bilo skoraj vsaki dan po 8—12, tako, da je lahko sleherni svojo pobožnost opravil, če le ni bil len. Zlasti pa je bil konec ali sklep slovesen in genljiv. Zadnji dan v jutro ob $\frac{1}{2}$ 10 uri so šli vsi duhovniki pred kaplanijo po misijonski križ, kateri je bil pred kaplanijo pripravljen. Po blagoslovljenju misijonskega križa vzamejo 3 duhovniki misijonski križ in ga nesejo v procesiji do cerkve, kjer ga postavijo zraven prižnice, ktera je bila zunaj pripravljena za poslednjo pridgo. Č. oče „superior“ Doljak povzamejo besedo, ktera je vsakemu, če še ima kaj krščanskega duha, gotovo segla v globočine srca; res dobri oče ne more bolj genljivo do svojih otrok govoriti, kakor je ta gospod govoril, vse se je solzilo, mladi in stari, posvetni in duhovni, težko je vse popisati; poslednjič smo sklenili sv. misijon z zahvalno pesmijo „Tebe Boga hvalimo“. Veliko so se trudili č. oo. jezuiti in njim ne moremo povrniti in poplačati, pa naj njim poplača Bog v večnosti, mi pa samo to damo za plačilo, da smo si njihove nauke globoko v srce vtisnili in zanaprej hočemo tudi po njih živeti. Hvaležni farani.

Iz celjskega okraja. (Kako po vinogradih kaže.) Gotovo marsikteremu se je pred 3